

T., 3 kwietnia 2023 r.

Sygn. akt II K 451/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Marcin Czarciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Justyna Pabian

przy udziale oskarżyciela prywatnego A. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 27.10., 14.12.2022 r., 20.02., 03.04.2023 r.

sprawy

M. T.

córki H. i G. z d. Ż.

urodz. (...) w T.

oskarżonej o to, że:

I. w dniu 5 marca 2022 r. w korytarzu kamienicy przy ul (...) w T. około g. 14.00 naruszyła nietykalność cielesną A. K. szarpiąc ją za ubranie i ręce, odciągając siłą od drzwi wejściowych w wyniku czego A. K. doznała wybicia palca wskazującego ręki prawej, opuchlizny dłoni i zasinień na obu rękach,

- tj. o czyn z art. 217 kk

II. w okresie od listopada 2021 r. do marca 2022 r. wielokrotnie znieważała A. K. na korytarzu kamienicy przy (...) w T. poprzez używanie słów powszechnie uważanych za obelżywe „(...)”,

- tj. o czyn z art. 216 kk

o r z e k a :

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk umarza postępowanie karne wobec M. T. z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynów,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. C. kwotę 1440 zł (tysiąc czterysta czterdzieści złotych) powiększoną o stawkę podatku VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu,

III. zasądza od oskarżonej M. T. na rzecz oskarżycielki prywatnej A. K. kwotę 1584 zł (tysiąc pięćset osiemdziesiąt cztery złote) brutto tytułem poniesionych przez nią kosztów procesu,

IV. zwalnia oskarżoną w całości do zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 451/22	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1. USTALENIE FAKTÓW			
1.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	M. T.	1. w dniu 5 marca 2022 r. w korytarzu kamienicy przy ul (...) w T. około g. 14.00 naruszyła nietykalność cielesną A. K. szarpiąc ją za ubranie i rękę, odciągając siłą od drzwi wejściowych w wyniku czego A. K. doznała wybicia palca	

		<p>wskazującego ręki prawej, opuchlizny dłoni i zasinień na obu rękach</p> <p>- tj. o czyn z art. 217 kk</p> <p>2. w okresie od listopada 2021 r. do marca 2022 r. wielokrotnie znieważała A. K. na korytarzu kamienicy przy (...) w T. poprzez używanie słów powszechnie uważanych za obelżywe „(...)”,</p> <p>- tj. o czyn z art. 216 kk</p> <p><i>z tym ustaleniem, że czyn opisany w punkcie 1 aktu oskarżenia został popełniony w dniu 4 marca 2022 roku.</i></p>	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
A. K. i M. T. zamieszkują w kamienicy przy ul. (...) w T. w sąsiadujących mieszkaniach, do których prowadzi wspólny korytarz kończący się drzwiami łączącymi go z klatką schodową. Pomędzy kobietami zrodził się konflikt m.in. na tle pozostawiania otwartych drzwi łączących wspólny korytarz z klatką schodową. Obie kierowały do Zrzeszenia (...) przy ul. (...) w T. zgłoszenia w tym zakresie, niemniej podczas zebrania członkowie zrzeszenia stwierdzili, że jest to kwestia, którą sąsiadki powinny rozwiązać	zeznania A. K.	35-35v.	

<p>wspólnie. M. T. w okresie od listopada 2021 r. do marca 2022 r. na korytarzu kamienicy przy (...) w T. wielokrotnie używała wobec A. K. słów powszechnie uważanych za obelżywe, takich jak „(...)”. W dniu 4 marca 2022 roku między A. K. a M. T. doszło do scysji. Tego dnia A. K. ujawniła, że M. T. nie zamknęła drzwi na klatkę schodową. gdy kobiety spotkały się na korytarzu doszło między nimi do szarpaniny. M. T. szarpała A. K. za ubranie i ręce, odciągając ją siłą od drzwi wejściowych. Obie kobiety wezwały na miejsce Policję. Przybyli na miejsce funkcjonariusze zastali A. K., która opisała, że M. T. zaatakowała ją na korytarzu, szarpała ją i była bardzo agresywna wobec niej. Zadeklarowała, że nie potrzebuje pomocy medycznej. A. K. zachowywała się spokojnie. Z kolei M. T. była bardzo agresywna, wyzywała sąsiadkę i ją prowokowała, a nadto oświadczyła, że A. K. uszkodziła jej kurtkę.</p>			
<p>wyjaśnienia M. T.</p>	<p>34</p>		
<p>zeznania K. B.</p>	<p>79-79v</p>		
<p>zeznania K. W.</p>	<p>67-67v.</p>		
<p>zeznanie G. T.</p>	<p>35v.-36</p>		

notatka urzędowa wraz z kserokopią notatników służbowych funkcjonariuszy Policji	51-70		
pismo WP KP T.-R.	31		
M. T. nie była karana sądownie.	karta karna	78	
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
2. OCena DOWÓDÓW			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	zeznania A. K.	Sąd uznał zeznania A. K. za wiarygodne, bowiem w sposób logiczny opisała przebieg zdarzenia z udziałem oskarżonej, który stanowił w istocie jedną ze scysji pomiędzy sąsiadkami w ramach toczącego się	

		<p>pomiędzy nimi konfliktu oraz odniosła się do kierowanych pod jej adresem zniewag. Sąd nie podważa okoliczności, iż M. T. naruszyła nietykalność cielesną sąsiadki oraz znieważała ją, niemniej miało to bezpośredni związek z zagorzałym konfliktem sąsiedzkim pomiędzy nimi.</p>
<p>Zeznanie K. W.</p>	<p>Świadek jest funkcjonariuszem Policji i w dniu 4 marca przeprowadzał interwencję w miejscu zamieszkania oskarżycielki prywatnej i oskarżonej. Z uwagi na upływ czasu krótko odniósł się do podejmowanych wówczas przebiegu czynności służbowych. Sąd uznał jego depozycje za całkowicie wiarygodne, zaś przebieg interwencji odtworzono na podstawie notatki urzędowej wraz z kserokopią notatników służbowych funkcjonariuszy Policji.</p>	
<p>zeznania K. B.</p>	<p>Świadek jest przedstawicielką Zrzeszenia (...) przy ul. (...) w T.. W swoich zeznaniach odniosła się do zgłoszeń dotyczących zamykania drzwi związanych z oskarżoną i oskarżycielką prywatną. Dodała, iż kilkakrotnie była na oględzinach korytarza w rejonach mieszkań M. T. oraz A. K.. Sąd</p>	

	nie miał wątpliwości co do prawdziwości zeznań powyższego świadka.		
karta karna, pisma Komisariatu Policji, kserokopia notatników służbowych policjantów	Prawdziwość powyższych dowodów nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.		
2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
	wyjaśnienia M. T.	Oskarżona nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Zaprzeczyła, by naruszyła nietykalność cielesną A. K. i znieważyla ją. Wskazała, iż została zaatakowana przez sąsiadkę w marcu 2022 roku i A. K. używa wobec niej słów, które wymieniono w zarzucanym jej czynie. Dodała także, że oskarżycielka prowadzi przeciwko niej nagonkę i zaprzeczyła, by pomiędzy kobietami był spór o zamykanie drzwi do wspólnego korytarza. Sąd uznał, iż wyjaśnienia oskarżonej nie zasługują na uwzględnienie jako wiarygodne i stanowią one próbę całkowitego przerzucenia odpowiedzialności na	

		<p>oskarżycielkę prywatną. Nie ma wątpliwości, iż pomiędzy sąsiadkami istnieje zagorzały spór. Sąd nie ma także podstaw, by podważać wiarygodność zeznań A. K. odnośnie naruszenia jej nietykalności cielesnej oraz wielokrotnego znieważania jej. Sąd nie traci przy tym z pola widzenia, iż w trakcie interwencji Policji w dniu 4 marca 2022 roku M. T. zachowywała się bardzo agresywnie i prowokowała sąsiadkę. (k. 51)</p>
zeznania G. T.	<p>Świadek jest matką oskarżonej. W swoich depozycjach co prawda przyznała, że pomiędzy jej córką a sąsiadką istnieje konflikt dotyczący różnych kwestii, niemniej jako osobę winną nieporozumień wskazała oskarżycielkę prywatną. G. T. nie była bezpośrednim świadkiem wydarzeń dnia 4 marca 2022 roku i w tym zakresie bazowała na relacji przedstawionej jej przez córkę, a co za tym idzie stwierdziła, że M. T. została napadnięta przez sąsiadkę. Sąd uznał, iż zeznania powyższego świadka nie polegają na prawdzie i podobnie jak wyjaśnienia oskarżonej stanowią stronniczą wersję wydarzeń, zmierzającą do uwolnienia oskarżonej od odpowiedzialności karnej.</p>	

zeznania S. G.	Świadek jest funkcjonariuszem Policji i podejmował w dniu 4 marca 2022 roku interwencję wobec oskarżonej i oskarżycielki prywatnej. Podczas składania zeznań nie był w stanie odnieść się do jej przebiegu z uwagi na niepamięć. Dlatego też jego zeznania nie miały znaczenia dla ustalenia faktów na gruncie niniejszej sprawy.		
3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			

#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		M. T.
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
<p>Zgromadzony w toku niniejszej sprawy materiał dowodowy pozwolił na przypisanie oskarżonej winy w zakresie zarzucanych jej czynów.</p> <p>Art. 217 § 1 kk stanowi, że „kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.” Należy nadmienić, iż dobrem chronionym jest w tym przypadku nietykalność cielesna, czyli swoboda dysponowania ciałem i zagwarantowania człowiekowi wolności od fizycznych oddziaływań na jego ciało oraz wolność od niepożądanych doznań. Naruszeniem nietykalności cielesnej zdaje się każde bezprawne dotknięcie innej osoby czy</p>			

inny krzywdzący kontakt. Wchodzą tu w grę wszelkie kontakty fizyczne, które są obraźliwe, kłopotliwe czy po prostu niepożądane. Przepięstwo naruszenia nietykalności cielesnej ma charakter formalny, a zatem zostaje dokonane z chwilą zachowania sprawcy i nie wymaga zaistnienia żadnego skutku. Niektóre jednak formy naruszenia nietykalności cielesnej mogą wiązać się z bólem i powstaniem nieznacznych oraz przemijających śladów na ciele, np. w postaci otarcia naskórka, , lecz co do zasady ich powstanie jest obojętne dla bytu komentowanego przepięstwa. Sprawca naruszenia nietykalności cielesnej atakuje bowiem godność osobistą pokrzywdzonego, wyrażającą się w naruszeniu jego sfery cielesnej wbrew jego woli, a nie ma na celu wyrządzenia krzywdy fizycznej. Od strony podmiotowej przepięstwo naruszenia nietykalności cielesnej może być popełnione tylko umyślnie, zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym. Sprawca musi zatem chcieć uderzyć lub w inny sposób naruszyć nietykalność cielesną pokrzywdzonego, albo przewidując, że jego zachowanie może nie być akceptowane przez pokrzywdzonego, na takie

naruszenie nietykalności się godzić. Oskarżona swoim zachowaniem polegającym na tym, że dnia 4 marca 2022 roku w korytarzu kamienicy przy ul (...) w T. około g. 14.00 szarpała A. K. za ubranie i ręce, odciągała ją siłą od drzwi wejściowych, w wyniku czego pokrzywdzona doznała wybitcia palca wskazującego ręki prawej, opuchlizny dłoni i zasinień na obu rękach, wypełniła znamiona zarzucanego jej czynu. Oskarżona działała umyślnie, z zamiarem bezpośrednim.

Z kolei zachowanie polegające na używaniu przez M. T. pod adresem A. K. słów powszechnie uznawanych za obelżywe stanowi realizację znamion przestępstwa z art. 216 § 1 kk. Dopuszcza się go ten, kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła. Ze względu na przedmiot ochrony, jakim jest godność człowieka, za zniewagę uważa się zachowanie uwłaczające godności, wyrażające lekceważenie lub pogardę. O tym czy zachowanie to ma charakter znieważający, decydują dominujące w społeczeństwie oceny i normy obyczajowe. Ustawodawca nie sprecyzował, na czym

ma polegać znieważanie, a więc należy przyjąć szerokie rozumienie tego pojęcia. Przez znieważanie należy zatem rozumieć wszelkie zachowania sprawcy, które w sposób demonstracyjny wyrażają pogardę dla innej osoby, w szczególności mają poniżyć jego godność osobistą i sprawić, by poczuł się dotknięty lub obrażony (post. SN z 7.5.2008 r., III KK 234/07, Biul. PK 2008, Nr 10, poz. 33). Od strony podmiotowej przestępstwo zniewagi zarówno w typie podstawowym, jak i kwalifikowanym może być popełnione tylko umyślnie, zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym. Sprawca musi zatem chcieć znieważać pokrzywdzonego, albo przewidując, że jego słowa mogą mieć obraźliwy charakter, na to się godzić. W ocenie Sadu kierowane przez oskarżoną do pokrzywdzonej słowa(...), co miało miejsce w okresie od listopada 2021 roku do marca 2022 roku bezsprzecznie stanowią zniewagę. Określenia, których użyła oskarżona uwłaczają godności pokrzywdzonego, co zdaniem Sądu, było celem M. T.. Tym samym oskarżona dopuściła się powyższego czynu umyślnie, z zamiarem bezpośrednim.

Oskarżona jest osobą zdolną do zawinienia, gdyż zna obowiązujące normy zachowania i zdawał sobie sprawę z tego, że nie powinna naruszać nietykalności cielesnej sąsiadki oraz znieważać ją.

Podkreślić jednak należy, iż samo formalne naruszenie przepisu nie jest wystarczające do przypisania odpowiedzialności karnej. Dla uznania jakiegoś czynu za przestępstwo konieczne jest wykazanie, że narusza on istotne wartości społeczne. Znikoma szkodliwość społeczna czynu to kategoria wybitnie ocenna. Konsekwencją tego jest to, iż nie da się ściśle określić w ustawie kiedy taka znikomość zachodzi. Przepis art. 115 § 2 k.k., który zawiera zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu, nie pozostawia wątpliwości, że dominujące znacznie mają okoliczności z zakresu strony przedmiotowej, do której dołączono tylko dwie przesłanki strony podmiotowej (postać zamiaru i motywację sprawcy), a pominięto natomiast okoliczności związane z samym podmiotem czynu, tj. sprawcą, takie jak: wiek, opinia, właściwości i warunki osobiste, które

wpływają na wymiar kary (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 r., V KK 1/08, OSNKW 2008 r., Nr 9, poz. 75). W orzecznictwie zasadnie podkreśla się, iż ocena stopnia społecznej szkodliwości konkretnego zachowania powinna być oceną całościową, uwzględniającą okoliczności wymienione w art. 115 § 2 k.k., nie zaś sumą, czy pochodną ocen cząstkowych takiej czy innej "ujemności" tkwiącej w poszczególnych okolicznościach i dlatego też, jeżeli w art. 1 § 2 k.k. mówi się o znikomej społecznej szkodliwości czynu, to wymóg znikomości dotyczy społecznej szkodliwości ocenianej kompleksowo, nie zaś jej poszczególnych czynników (por. wyrok SN z dnia 10 lutego 2009 r., WA 1/09, OSNwSK 2009 r., poz. 343). Innymi słowy dla uznania, że stopień szkodliwości społecznej czynu jest znikomy nie jest konieczne, aby ta znikomość była obustronna, tzn. aby dotyczyła ona zarówno strony przedmiotowej, jak i podmiotowej. Chodzi bowiem o pewną wypadkową elementów składających się na społeczną szkodliwość konkretnego czynu zabronionego (tak uzasadnienie wyroku SA w Łodzi z dnia 18 marca 2014

r. w sprawie II AKa 28/14, za Lex).

W realiach niniejszej sprawy, patrząc przez pryzmat wyżej zarysowanych kryteriów, które zgodnie z art. 115 § 2 kk decydują o stopniu społecznej szkodliwości czynu, stwierdzić należy, iż niewątpliwie cechuje je znikoma społeczna szkodliwość w rozumieniu przepisu art. 1 § 2 kk. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego Sąd nie mógł pominąć okoliczności popełnienia powyższych czynów. A. K. i M. T. pozostają w zagorzałym konflikcie sąsiedzkim, który dotyczył m.in. pozostawiania otwartych drzwi łączących wspólny korytarz z klatką schodową czy wydzielania się zapachu z mieszkań. Zachowania oskarżonej opisane w zarzutach mimo, iż były naganne były wynikiem wzajemnej niechęci sąsiadek do siebie nawzajem. Zdaniem Sądu były one również reakcjami na zachowania A. K.. Źródłem negatywnych zachowań oskarżonej, stanowiących realizację znamion przestępstw z art. 216 § 1 kk i art. 217 § 1 kk, był wyżej wskazany konflikt. Ponadto warto dodać, że oskarżona jest emerytką, prowadzi ustabilizowany tryb życia i na co dzień zajmuje się matką. W tym świetle ładunek

społecznej szkodliwości miał ledwie subminimalny rozmiar, a to przemawiało za przyjęciem, że czyn oskarżonego nie był przestępstwem. Dlatego też rozstrzygnięcie Sądu przybrało postać umorzenia, w oparciu o art. 17 § 1 pkt 3 kpk. Warto przytoczyć, że jak podkreśla się w orzecznictwie, szczególnym zadaniem sędziów jest ocena stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa w ramach przyjmowanej kwalifikacji prawnej, by czyny błahe zostały odróżnione od poważnych, a każdy z nich został odpowiednio ukarany (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 czerwca 2000 r., II Aka 99/00, KZS 2000, z 7-8, poz. 39).

#	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności

5. Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
6. inne zagadnienia			
W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę			
7. KOszty procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
II	<p>O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o przepis art. 629 kpk w zw. z art. 628 pkt 1 kpk.</p> <p>Ugruntowane jest zapatrywanie, jasno wynikające z treści art. 629 k.p.k. w zw. z art. 628 pkt 1 k.p.k., że w wypadku umorzenia postępowania w sprawach prywatnoskargowych z powodu znikomego</p>		

stopnia społecznej szkodliwości czynu nie ma zastosowania art. 632 pkt 1 k.p.k., lecz należy zasądzić od oskarżonego na rzecz oskarżyciela prywatnego poniesione przez niego koszty. Do kosztów tych nie wlicza się jedynie uiszczonych przez oskarżyciela prywatnego zryczałtowanej równowartości wydatków, której zwrot zarządza prezes sądu w oparciu o art. 622 k.p.k. Kosztami procesu należnymi oskarżycielce prywatnej były wydatki na rzecz ustanowionego pełnomocnika (7 posiedzeń Sądu, kwota 720 zł za 1 termin i 144 zł za każdy następny termin - § 11 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Min. Spraw. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. C. kwotę 1.440 zł powiększoną o należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu, na podstawie § 11 ust. 2 pkt 1 i § 17 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Stosownie do treści art. 624 § 1 kpk Sąd zwolnił oskarżoną od kosztów sądowych należnych Skarbowi

	Państwa na podstawie art. 628 pkt 2 kpk. W ocenie Sądu biorąc pod uwagę sytuację materialną i finansową oskarżonej nie byłaby ona w stanie uiścić wskazanych kosztów bez uszczerbku dla utrzymania siebie i najbliższej rodziny.
7. Podpis	
Sędzia SR Marcin Czarciński	